

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-02-24

Vår referens

Emily Turgman Gruian
Utvecklingssekreterare
emily.turgmanguian@malmo.se

Remiss Revidering av Program för den nationella minoriteten tornedalingar (STK-2024-402) Svar senast 31 mars KN-2026-281

Sammanfattning

Stadskontoret har inkommit med remiss för revidering av program för den nationella minoriteten tornedalingar. Kulturförvaltningen har ombetts kommentera förslaget utkast och inkomma med eventuella synpunkter på detta.

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

1. Kulturnämnden godkänner yttrandet och översänder yttrandet till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse - Revidering av Program för den nationella minoriteten tornedalingar
- Yttrande - Revidering av Program för den nationella minoriteten tornedalingar

Beslutsplanering

Kulturnämndens Ordförandeberedning 2026-03-11
Kulturnämndens arbetsutskott 2026-03-19
Kulturnämnden 2026-04-02

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunfullmäktige i Malmö stad beslutade den 22 maj 2014 om Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter. Syftet med policyn är att säkerställa att Malmö stad arbetar aktivt med att tillgodose de nationella minoriteters rättigheter utifrån rådande lagstiftning. Policyn har därefter kompletterats med särskilda program för de nationella minoriteterna sverigefinnar, judar, samer och tornedalingar, samt en handlingsplan för den nationella minoriteten romer. Dessa dokument ses över i slutet av varje mandatperiod för att undersöka om det finns behov av revidering.

Stadskontoret har nu reviderat programmen, och fyra remisser har inkommit till kulturförvaltningen för handläggning, avseende respektive program för sverigefinnar, judar, samer och tornedalingar. Kulturförvaltningen har en samordnare för arbetet med dessa fyra nationella minoriteter, och arbetar löpande utifrån nämnda program i ordinarie verksamhet.

Två frågor ställs genomgående i alla fyra remisser. Dessa är:

1. Har kulturnämnden några övergripande synpunkter på innehållet i det föreslagna programmet?
2. Vilka möjligheter och utmaningar ser kulturnämnden med de ändringar som har gjorts i föreslaget program?

Vad gäller fråga 1 bedömer kulturförvaltningen att stadskontorets förslag på reviderat program för den nationella minoriteten tornedalingar är grundligt genomarbetat och väl förankrat i rådande lagstiftning om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Hänsyn har också tagits till de synpunkter som har framförts vid samråd med tornedalingar. Programmets innehåll under respektive inriktningsmål reflekterar detta på ett tillfredsställande sätt.

I texten till det fjärde inriktningsmålet ("Möjligheter för den tornedalska minoriteten att behålla och utveckla sin kultur i Sverige ska främjas") noteras ett skrivfel. Det anges att Malmö stad i samråd med tornedalska Malmöbor ska finna sätt att främja möjligheter för den samiska minoriteten att behålla och utveckla sin kultur. Den grupp det syftas på här är den tornedalska minoriteten, inte den samiska.

Angående fråga 2 ser kulturförvaltningen positivt på att de ändringar som har gjorts i föreslaget program tydliggör Malmö stads ansvar utifrån rådande lagstiftning om nationella minoriteter och minoritetsspråk på ett lättillgängligt sätt.

Kulturförvaltningen anser att en bestående utmaning med programmet är att förverkliga det i daglig praxis på verksamhetsnivå, och att programmet levandegörs i arbetet med den nationella minoriteten tornedalingar. I dagsläget har kulturförvaltningens samordnande funktion för de nationella minoriteterna en arbetsgrupp med representanter för alla kulturförvaltningens avdelningar, som aktivt arbetar med nationella minoriteters kultur med programmet som utgångspunkt.

I det tredje inriktningsmålet ("Kommunanställdas kunskap om den tornedalska minoriteten och dess rättigheter ska höjas") specificeras att Malmö stad ska verka för att medarbetarnas kunskaper kring området ska höjas, genom att utbildningar anordnas gällande minoritetslagstiftning, nationella minoriteter, nationella minoritetsspråk och kulturer. Kulturförvaltningen erbjuder för närvarande utbildningar på detta område till förvaltningens avdelningar. Specificeringen innebär dock att dessa utbildningar kan behöva fördjupas och förlängas för att fokusera på samtliga ämnen som omnämns. Önskat fokus på de nationella minoriteternas kulturer kan medföra ett behov att ta in extern kompetens om respektive minoritet och dess kultur.

I det fjärde inriktningsmålet ("Möjligheter för den tornedalska minoriteten att behålla och utveckla sin kultur i Sverige ska främjas") ser kulturförvaltningen en utmaning i formuleringen att Malmö stad i samråd med tornedalska Malmöbor ska finna sätt att främja möjligheter för minoriteten att behålla och utveckla sin kultur. Det finns ingen rutin sedan tidigare i Malmö stad för regelbundna samråd med den tornedalska minoriteten, så som det exempelvis finns för den judiska och den sverigefinska minoriteten. För att kunna arbeta utifrån det fjärde inriktningsmålet kommer kulturförvaltningen därför att behöva söka vägar för samråd med tornedalska Malmöbor, bland annat genom samverkan med stadskontoret.

Avslutningsvis konstaterar kulturförvaltningen att det föreslagna programmet för den nationella minoriteten tornedalingar och nationella minoritetsspråket meänkieli är ändamålsenligt, och har föregåtts av ett gediget förarbete. Då samråd har genomförts med tornedalingar kring revideringen av programmet har processen därmed även uppfyllt det lagstadgade kravet på möjlighet till inflytande och delaktighet för berörd minoritetsgrupp.

Ansvariga

Linda Johansson Enhetschef

Annika Cedhagen Kulturdirektör